

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОГО РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

20-21 грудня 2023 року

**ЗАПОРІЖЖЯ
2024**

ЗМІСТ

Аніщенко Михайло Анатолійович ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ СПІВОПЛАТИ В ПРОГРАМУ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСОВИХ ГАРАНТІЙ МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ.....	5
Бухало Ганна Олексіївна ПОНЯТТЯ «МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ», «МЕДИЧНА ДОПОМОГА» ТА «МЕДИЧНА ПОСЛУГА»: КРИТЕРІЇ РОЗМЕЖУВАННЯ.....	7
Гудименко Дар'я Юріївна МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ВИБОРУ ЛІКАРЯ ТА ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: НОВАЦІЯ СУЧАСНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	10
Коляда Тетяна Анатоліївна, Гузенко Юлія Русланівна ОСНОВНА ІДЕЯ ТА ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	12
Краснокутський Олександр Володимирович, Ласкава Марія Владиславівна СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ МЕДИЧНИХ ТА ІНШИХ ПРАЦІВНИКІВ, ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ ЯКИХ ПОВ'ЯЗАНЕ З ПІДВИЩЕНИМ РИЗИКОМ ЩОДО ІНФІКУВАННЯ ВІЛ.....	14
Кривенко Олександр Іванович, Капустник Володимир Валерійович ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЛІКАРСЬКІ ПОМИЛКИ....	17
Лисак Віталій Вікторович ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ДОБРОВІЛЬНОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	21
Малий Володимир Валентинович, Бондарєва Ірина Василівна, Валинець Ольга Володимирівна СТРЕС НА РОБОТІ В АПТЕЦІ: РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ СФЕРИ ФАРМАЦІЇ.....	25
Паливода Ірина Олександрівна, Гладкова Ольга Вячеславівна LEAN-МЕНЕДЖМЕНТ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	26
Петрихін Валерій Петрович ОРГАНІЗАЦІЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	31
Притула Олександр Леонтійович СЕМІФАКТОРНА СИСТЕМА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ – СИСТЕМА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ЛЮДИНИ НА ОСНОВІ УКРАЇНСЬКИХ КОЗАЦЬКИХ ЕТНІЧНИХ ТРАДИЦІЙ.....	32
Різник Ольга Іванівна ДЕЯКІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	35

Аніщенко Михайло Анатолійович,

доцент кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат юридичних наук, доцент

ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ СПВООПЛАТИ В ПРОГРАМУ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСОВИХ ГАРАНТІЙ МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ

Починаючи з 2018 року в Україні здійснюються серйозні практичні кроки з докорінного реформування системи охорони здоров'я.

Зокрема системно змінено концепцію фінансування охорони здоров'я: з державного утримання бюджетних закладів охорони здоров'я відбувся плавний перехід до державних закупівель медичних послуг для населення.

Саме така модель закріплена Законом України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» [1], Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» (про автономізацію) [2] та розпорядженням КМУ від 30.11.2016 № 1013-р «Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я» [3], а також іншими нормативно-правовими актами. По суті, це модель Беверіджа, яка імплементує ринкові механізми в економічну складову сфери охорони здоров'я та надає право в тому числі приватним закладам охорони здоров'я бути надавачами медичних послуг за програмою державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення.

Однак, в першу чергу через низькі тарифи, закладені в програмі державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення на медичні послуги, пов'язані з наданням спеціалізованої медичної допомоги, багато приватних закладів охорони здоров'я, що надають таку допомогу, не хочуть долучатися до програми медичних гарантій та співпрацювати з НСЗУ.

Напевно, саме тому міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко створив робочу групу з посилення ролі приватних закладів охорони здоров'я у відновленні та розвитку системи охорони здоров'я. Зазначену робочу групу утворено наказом МОЗ України від 10.07.2023 №1245 «Про утворення та затвердження складу робочої групи з посилення ролі приватних закладів охорони здоров'я у відновленні та розвитку системи охорони здоров'я» [4].

На нашу думку, посиленню державно-приватного партнерства в сфері охорони здоров'я сприятиме вже трохи підзабуте в сучасних управлінсько-правових реаліях поняття співоплати за медичні послуги.

До речі, в Концепції реформи поняття співоплати згадується 22 рази. За Концепцією, вартість медичних послуг покриватиметься системою страхування повністю або частково. У випадку часткового покриття пацієнти будуть здійснювати офіційну співоплату за послуги та/або лікарські засоби.

Взагалі співоплата не згадується в Законі України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» [1], постанові КМУ «Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2023 році» [5]. По факту, співоплата існує в програмі «Доступні ліки».

Звичайно, запровадження співоплати неможливе в державних та комунальних закладах охорони здоров'я через зміст ст. 49 Конституції України [6]. Інша справа – запровадження такої співоплати в приватних закладах.

Наприклад, в приватному медичному закладі тарифи на певну медичну послугу вдвічі перевищують тарифи ПМГ. Звісно, за класичною схемою такий приватний заклад співпрацювати з НСЗУ не буде, але якщо увести співоплату і половину вартості сплатить НСЗУ, а половину сплатить пацієнт, то приватному закладу буде цікаво піти на таку співпрацю.

Тому, у зазначеному контексті введення співоплати є питанням перспективним, як для держави, бізнесу і пацієнтів. Держава збільшить покриття ПМГ, медичний бізнес отримує додаткове джерело фінансування, а пацієнт отримує додаткову опцію вибору – лікуватись безоплатно у державному чи комунальному закладі чи зі значною знижкою у приватному.

Але для імплементації співоплати в сучасну практику охорони здоров'я необхідно провести велику організаційно-правову роботу, в першу чергу змінивши Законом України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» [1] та інші чинні нормативно-правові акти.

Список використаних джерел

1. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 17.10.2017 № 2168-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text>.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я: Закон України від 06.04.2017 № 2002-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2002-19#Text>.

3. Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я: розпорядженням КМУ від 30.11.2016 № 1013-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013-2016-%D1%80#Text>.

4. Про утворення та затвердження складу робочої групи з посилення ролі приватних закладів охорони здоров'я у відновленні та розвитку системи охорони здоров'я: наказом МОЗ України від 10.07.2023 №1245. URL: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-10072023--1245-pro-utvorennja-ta-zatverdzhennja-skladu-robochoi-grupi-z-posilennja-rol-i-privatnih-zakladiv-ohoroni-zdorov%e2%80%99ja-u-vidnovlenni-ta-rozvitku-sistemi-ohoroni-zdorov%e2%80%99ja>.

5. Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2023 році: постанова КМУ від 27.12.2022 № 1464. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1464-2022-%D0%BF#Text>.

6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>.

Бухало Ганна Олексіївна,

асистент кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

ПОНЯТТЯ «МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ», «МЕДИЧНА ДОПОМОГА» ТА «МЕДИЧНА ПОСЛУГА»: КРИТЕРІЇ РОЗМЕЖУВАННЯ

Поняття «медична допомога», «медична послуга», «медичне обслуговування» зустрічаються в усіх нормативно-правових документах України, що стосуються охорони здоров'я. Але при вивченні цих документів складається враження, що вказані терміни часто вживаються як синоніми, і навіть законотворці й можновладці не завжди і не повністю розуміють різницю між цими поняттями. Зокрема, нещодавно на сайті МОЗ України оприлюднено проект наказу «Про порядок контролю та клініко-експертну оцінку якості надання медичної допомоги та медичного обслуговування». При ознайомленні з цим документом відразу виникає дисонанс між його найменуванням, в якому йдеться про медичну допомогу, та додатком 1 «Порядок контролю якості надання медичної допомоги», в п.1 якого йдеться про «забезпечення якісного надання медичних послуг» та «забезпечення одержання пацієнтами медичних послуг належної якості».